श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा – दिसम्बर, २०१८

कक्षा–आचार्य (SEM-1)	**प्रश्नपत्रम् – ५** (New & Old)	**गुणाः** – ७०
विषयः – धर्मशास्त्रम्	**कोड- CE- 4-1-1**	**समयः** – २ तः ५
दिनाङ्कः – १९/१२/२०१८	**सन्दर्भग्रन्थः**- मनुस्मृतिः (१-६ अध्यायाः)	

॥ प्रथमान्वितिः ॥

प्र-१ एकस्य ससन्दर्भं व्याख्या कार्या । **०५**

१. आपो नारा इति प्रोक्ता आपो वै नरसूनवः ।
ता यदस्यायनं पूर्वं तेन नारायणः स्मृतः ॥

२. कर्मात्मनां च देवानां सोऽसृजत्प्राणिनां प्रभुः ।
साध्यानां च गवां सूक्ष्मं यज्ञं चैव सनातनम् ॥

प्र-२ एकस्य सविस्तरमुत्तरं लिखत । **१०**

१. मनुस्मृतेरनुगुणं जगदुत्पत्तिं वर्णयत ।

२. मनुस्मृतेः परिचयं सविस्तरं लिखत ।

॥ द्वितीयान्वितिः ॥

प्र-३ एकस्य ससन्दर्भं व्याख्या कार्या । **०५**

१. अन्ये कृतयुगे धर्मास्त्रेतायां द्वापरेऽपरे ।
अन्ये कलियुगे नृणां युगह्रासानुरुपतः ॥

२. आचाराद्विच्युतो विप्रो न वेदफलमश्नुते ।
आचारेण तु संयुक्त संपूर्णफलभाग्भवेत् ॥

प्र-४ एकस्य सविस्तरमुत्तरं लिखत । **१०**

१. चतुर्णां वर्णानां कर्माणि लिखत ।

२. मनुस्मृतेः समाजे प्रभावं वर्णयत ।

॥ तृतीयान्वितिः ॥

प्र-५ एकस्य ससन्दर्भं व्याख्या कार्या । **०५**

१. स्वाध्याये नित्ययुक्तः स्याद्दान्तो मैत्रसमाहितः ।
दाता नित्यमनादाता सर्वभूतानुकम्पकः ॥

२. यस्मादण्वपि भूतानां द्विजान्नोत्पद्यते भयम् ।
तस्य देहाद्विमुक्तस्य भयं नास्ति कुतश्च वा ॥

प्र-६ एकस्य सविस्तरमुत्तरं लिखत । **१०**

१. वानप्रस्थधर्मान् विवेचयत ।

२. मनःपूतं समाचरेत् - इत्यस्य विवेचनं कुरुत ।

प्र-७ एकस्य ससन्दर्भं व्याख्या कार्या । **०५**

१. दूषितोऽपि चरेद्धर्मं यत्र यत्राश्रमे रतः ।
समः सर्वेषु भूतेषु न लिङ्गं धर्मकारणम् ॥

२. एककाल चरेद्भैक्ष्यं न प्रसज्जेत विस्तरे ।
भैक्षे प्रसक्तो हि पतिर्विषयेष्वपि सज्जति ॥

॥ चतुर्थान्वितिः ॥

प्र-८ एकस्य सविस्तरमुत्तरं लिखत । **१०**

१. गृहस्थाश्रमस्य श्रेष्ठत्वं निरूपयत ।

२. षष्ठाध्यायस्य सारांशो लेख्यः ।

प्र-९ दशप्रश्नानां लघूत्तराणि यच्छत । **१०**

१. मनुस्मृतौ कति अध्यायाः सन्ति?

२. मनुस्मृति - इत्यत्र कः समासः?

३. प्रथमाध्याये कति श्लोकाः सन्ति?

४. दशकं कस्य लक्षणम्?

५. कः परमो धर्मः ?

६. के अण्डजाः सन्ति?

७. कति युगानि सन्ति?

८. कति आश्रमाः सन्ति?

९. यति पात्राणि कानि सन्ति?

१०. किं फलं जलं स्वच्छीकरोति?

११. अस्तेयम् - इत्यस्य कोऽर्थः ?

१२. परमां गतिं कः प्राप्नोति?

१३. भृगुः केभ्यः कथयति?

१४. कूलम् - इत्यस्य कोऽर्थः ?

१५. षष्ठाध्याये श्लोकानां संख्या का?

--००--